

dring i Danmark i det 17. årh. Et hovedpunkt er understregningen af, hvorledes den merkantilistisk påvirkede regering betragtede jøderne som redskaber til fremme af landets handel og industri og derfor beskyttede dem på trods af gejstligheden og borgerskabet. En tendens, der forstærkes i det 18. årh. Andre hovedpunkter i fremstillingen er jødernes sociale position i det danske samfund og de jødiske menigheders interne forhold. Herunder beskæftiger forf. sig temmelig meget med de jødiske familiers inden- og udenlandske slægtskabsforbindelser, medens han går lidt for let hen over det trods alt vigtigere spørgsmål om jødernes økonomiske aktivitet.

I betragtning af, at bogen er bestemt for en bred læserkreds, er det beklageligt, at forf. ikke har ført sin fremstilling højere op, men for tiden efter ca. 1780 nøjes med at henvise til andres arbejder, fx. Axel Linvalds, J. Fischers og J. Salomons.

Thorkild Korsgaard.

Hugo Matthiessen og Christian Elling: Gamle købmandsgårde. 86 s., 48 billedplancher. (Gad, 1951).

I anledning af sit 50-års jubilæum udgav Provinshandelskammeret denne bog, som betyder et om end ret specielt så dog vægtigt bidrag til købstædernes historie. Medens Chr. Elling har skildret et par enkelte bygningsværker (Rasmus Langelands gård i Korsør og det Claessenske palæ i Helsingør) giver Hugo Matthiessen dels et rids af købmandsgårdens placering i bybilledet, dels fælles hovedtræk af købmandsgårdenes bygningshistorie. Han tager sit udgangspunkt i middelalderens slutningstid og går ned gennem århundrederne følgende gårdenes udflytning fra centrum til kvartererne ved byernes indfaldsveje, porte og havn. Ellings artistisk formede afhandling har desværre valgt mindre typiske bygningsværker som emne, ikke at forstå, at det stykke derved har mistet det velkendte vide udsyn og omhyggelige udnyttelse af detaljernes oplysninger, men det falder måske ikke så nøje sammen med bogens emne. I Hugo Matthiessens afsnit er der tilløb til en skildring af livet i købmandsgårdene, mere bliver det desværre ikke til, selv om forfatteren sikkert ville have kunnet udvide på heldig måde ved at tage menneskene og deres gerning med. Bogen har med dens almindelige betragtninger over bybilledets udvikling bud til enhver, der arbejder med købstadshistorie.

Vagn Dybdahl.

Wilhelm Carlgren m. fl.: Omstridda Spörsmål i Nordens Historia. (Foreningen Nordens forlag, 1950).

Under redaktion af Wilhelm Carlgren, K. Kretzschmer, A. Mickwitz og Haakon Vigander har foreningen Norden udgivet et nyt bind af den fortjenstfulde publikation: Omstridda Spörsmål i Nordens Historia. Hovedemnet, der behandles, er denne gang Finlands historie fra de ældste tider indtil 1809. Fra finsk side er der givet bidrag af professorerne Jalmari Jaakkola og A. R. Cederberg, medens Åke Stille repræsenterer de svenske farver. I tilslutning til redogørelsen for de almindelige rigshistoriske problemer har en svensk og en finsk historiker, nemlig Ingvar Peterzén og Gunnar Sarva, taget det specielle spørgsmål om forholdet mellem den finske og den finlandssvenske nationalitet i de sidste 100 år op til behandling. Endelig indeholder det nu udsendte bind en